

Креативний простір України та світу

Колективна монографія

УДК 009:3(082)
К79

К79 **Креативний простір України та світу:** кол. моногр. – Харків:
СГ НТМ «Новий курс», 2022. – 264 с.

ISBN 978-617-7886-35-7

Рецензенти

Штулер Ірина Юрїївна,
*доктор економічних наук, професор,
перший проректор ВНЗ «Національна академія управління»*

Погоріла Світлана Григорівна,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри славістичної філології,
педагогіки і методики викладання
Білоцерківського національного аграрного університету*

Харченко Артем Вікторович,
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»*

*Рекомендовано до друку редакційною колегією збірника наукових праць
«Соціально-гуманітарний вісник» (протокол № 2-мн від 23.04.2022)*

У монографії висвітлюються актуальні питання сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери України та світу. Досліджуються проблеми креативного розвитку педагогіки, соціології, філософії, психології, соціальних комунікацій, спорту, фізичної культури, туризму, мистецтвознавства, культурології, філології, історії, економіки, управління, права. Монографія буде корисною науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу осіб, які цікавляться питаннями сучасного розвитку соціально-гуманітарної сфери.

ISBN 978-617-7886-35-7

© СГ НТМ «Новий курс», 2022
© Автори, 2022

Розділ перший.**Педагогіка, соціологія, філософія, психологія,
соціальні комунікації**

1.1.	Викладання дисципліни «Педагогіка» у форматі змішаного навчання	...	6
1.2.	Methodical approaches to the formation of geological and geomorphological skills of students in the study of school geography	...	9
1.3.	Cartometric knowledge and skills as a component of cartographic literacy of schoolchildren	...	16
1.4.	The role of industrial practice in the formation of professional and pedagogical competence of the future teacher of geography	...	21
1.5.	Formation of an athlete's personality and development of his human capital as an object of educational policy in the field of sports	...	29
1.6.	Features of the introduction of specialized training of high school students in sports	...	36
1.7.	Professional competence as a normative complex-integrative characteristic of the personality of a future physical education teacher	...	42
1.8.	The essence of professional training of future teachers of physical culture in a pedagogical institution of higher education	...	47
1.9.	Organizing and conducting physical education classes with students of the special medical group in higher education institutions	...	52
1.10.	Synergistic approach of improvement of professional competence of physical culture teacher	...	56
1.11.	Основні аспекти підготовленості фахівців економічного напрямку до дотримання культури професійного спілкування	...	64
1.12.	Освіта під прицілом: історія і сучасність	...	70
1.13.	Особливості вертикальної гендерної сегрегації в університеті (на прикладі Варшавського та Чернівецького університетів)	...	79

1.14.	Application of integrated technologies in the system «General educational institution – institution of higher education» in preparing future specialists-teachers of ecological and biological industry	...	83
1.15.	V. O. Sukhomlynskyi ideas in the modern educational space of preschool education institution (Online club "Vasil Sukhomlynskyi and the present")	...	89

Розділ другий.

Мистецтвознавство, культурологія, філологія, історія

2.1.	Концептосистема матримоніального конфліктного розмовного дискурсу	...	97
2.2.	Знахідки мечів у скарбах доби бронзи Закарпаття	...	103
2.3.	Секуляризація культури та формування «секулярних релігій» у сучасній культурі	...	111
2.4.	Особливості дизайн-проектування рекламних фотографічних композицій	...	116
2.5.	Категорія дивного у мовній картині світу Р. Рігза («Казки про дивних»)	...	124
2.6.	Вплив соціолінгвістичних чинників на запозичення в англomовному медичному дискурсі	...	131
2.7.	Особливості людиноцентризму як сучасного інструменту розвитку культурно-креативного простору в Україні	...	139

Розділ третій.

Спорт, фізична культура, рекреація, туризм

3.1.	Напрями впровадження інновацій в туристичному бізнесі	...	144
3.2.	Training tools and the direction of their use in improving the physical qualities of wrestlers	...	149
3.3.	Характеристика екотуристичного потенціалу України в умовах війни	...	154
3.4.	Organization of animation programs in different types of youth tourism	...	162
3.5.	Гастрономічний туризм: поняття та класифікаційні ознаки	...	169
3.6.	Vaccination as one of key elements of health save	...	174
3.7.	Розвиток системи пілатес в історичному контексті	...	178

Розділ четвертий.
Економіка, юриспруденція, політика,
публічне адміністрування

4.1.	Проблеми становлення та перспективи ефективного розвитку репутаційного менеджменту українських підприємств і організацій за глобалізаційних умов	...	184
4.2.	Застосування уніфікованих стратегій розвитку моніторингу логістичної діяльності українських підприємств та європейської співдружності	...	189
4.3.	Характеристика державного регулювання господарської діяльності	...	198
4.4.	Соціальний збиток від дорожньо-транспортних пригод на автомобільному транспорті в Україні	...	205
4.5.	Біоекономіка: соціально-економічний аспект	...	209
4.6.	Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до оцінювання	...	217
4.7.	Вплив війни на туристичний бренд України	...	223
4.8.	Financial instruments as a tool to support the economy: Ukrainian and international experience	...	227
4.9.	Ensuring competitiveness and development of self-government through mechanisms of management of health and sustainable education	...	233
4.10.	Теоретичні аспекти організаційно-економічного забезпечення інноваційного розвитку	...	237
4.11.	Інновації – основа розвитку економіки України	...	247
4.12.	Економічна наука в Харкові (від Т. Степанова до І. Сокальського)	...	255

Будякова Олена Юрївна

Кандидат економічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

4.5. Біоекономіка: соціально-економічний аспект

Вперше в історії людства ми стикаємося з виникненням єдиної та тісно взаємопов'язаної соціально-екологічної системи планетарного масштабу. Весь світ стикається з безпрецедентною кількістю пов'язаних одна з одною проблем, масштаби яких у найближчі десятиліття лише зростатиме. Це зростаючий попит на продовольство, воду, ресурси та енергію та одночасно боротьба за запобігання змінам клімату та деградації навколишнього середовища, включаючи втрату біорізноманіття, викиди біогенних речовин та деградацію ґрунтів. Вирішення цих складних проблем поряд з необхідністю надання підтримки для соціально-економічного процвітання народонаселення, що зростає, вимагає системної зміни майбутньої економічної моделі.

Останні 200 років індустріальна епоха будувалася на використанні викопної сировини та на основі підходів лінійної економіки. Ми стали свідками раніше небаченої в історії трансформації глобального суспільства. Індустріальна епоха принесла з собою економічне та демографічне зростання поряд із соціальним та технологічним прогресом. За останні 50 років глобальна економіка зазнала значного прискорення, що дало поштовх суттєвої глобальної економічної конвергенції та помітно знизило рівень бідності та нерівності між багатими та бідними країнами. Проте проблема бідності та нерівності зберігається досі, причому навіть у розвинених країнах.

Індустріальна епоха з її економічним прискоренням принесла із собою безпрецедентні темпи деградації довкілля. Це найчіткіше проявляється при порівнянні зростання ВВП з іншими показниками, пов'язаними зі ступенем руйнування природного середовища. Світ став виходити за межі можливостей планети. За даними Глобальної мережі екологічного сліду (Global Footprint Network), вже у 2015 р. рівень сталого використання ресурсів планети було перевищено у 1,6 рази. Через 20 років для підтримки сучасної економічної системи знадобиться вже дві планети.

За прогнозами, у найближчі десятиріччя у світі посиляться конкуренція за обмежені природні ресурси. За попередніми оцінками, до 2050 р. необхідно на 70% збільшити світове виробництво продовольства, щоб прогодувати 9 млрд людей. У сільському

господарстві викиди парникових газів зростуть у межах 10-20% до 2030 р. До 2050 р. очікується скорочення на 60% видобування нафти та газу. Біовідходи становлять 138 млн т/рік, дві третини з яких надходять в навколишнє середовище як сміття. У розвинутих країнах викидається 30% виробленого продовольства, залишаючись взагалі не спожитим. Тому є гостра необхідність переходу до оптимального використання відновлюваних біологічних ресурсів, створення стійких систем первинного виробництва та переробки, що зможуть забезпечити зростаючі потреби в продукції, про що йдеться в стратегії Європи 2020 «Innovatio Union &Resource Efficient Europe».

Змінюється суспільний контекст на глобальному та європейському рівні. В умовах контексту, що змінюється, необхідна нова концепція – нова економічна парадигма, що закладає основи для процвітання людства в рамках можливостей планети.

2016 рік став поворотним моментом: був прийнятий Порядок денний у галузі сталого розвитку на період до 2030 року та затверджено Цілі сталого розвитку (SDG), а Паризька угода в рамках Рамкової конвенції ООН про зміну клімату набула чинності. Все це стало глобальним політичним посилом на шляху трансформації економічної системи для викорінення бідності, захисту планети та забезпечення загального добробуту.

Потрібні нові концепції реалізації цих міжнародних угод. Такою концепцією може бути парадигма біоекономіки замкнутого циклу, яка заснована на синергетичному ефекті злиття ідей економіки замкнутого циклу та біоекономіки. Ці дві концепції досі розвивалися незалежно, але тепер потрібне їхнє об'єднання з метою посилення дії один одного.

13 лютого 2012 р. Європейська Комісія ухвалила стратегію «Інновації для сталого зростання: біоекономіка для Європи». За останні роки багато країн світу та Європи створили власні стратегії розвитку біоекономіки. У 2017 р. в Європейському Союзі розпочалася ревізія існуючої Стратегії з біоекономіки з метою розробки міркувань щодо її перспективного розвитку. Отже, біоекономіка замкнутого циклу має значний потенціал для прискорення розвитку всеєвропейського економічного, політичного та соціального проекту, необхідність якого стає дедалі гострішою. Це проект, в якому економічний добробут розподіляється більш рівномірно серед усіх громадян у межах відновлюваних ресурсів планети.

Перехід до парадигми біоекономіки замкнутого циклу передбачає довгострокову стратегію розриву взаємозалежності між економічним зростанням та деградацією навколишнього середовища.

Ця стратегія має бути соціально, економічно та екологічно збалансованою. Історія з біопаливом першого покоління на початку сучасності є важливим викликом.

Комісія Європейського Парламенту розробила програму «Європейська зелена угода» («The European Green Deal»). Це проєкт, який повністю трансформує кліматичну політику та економічну діяльність. Він передбачає, що до 2050 року Європейський Союз буде кліматично нейтральним. Це стосується переважно обмеженню викидів парникових газів, а також управлінням відходами та іншими аспектами щодо охорони довкілля. Програма також встановлює критерії стійкості та викидів парникових газів для біопалива, біорідин та палива з біомаси.

Наука та технології закладають основи епохи біоекономіки. Біопродукти, що з'явилися на ринку, можуть замінити матеріали, засновані на використанні викопних ресурсів, такі як: пластик, хімічні речовини, синтетичні тканини, цемент та багато іншого. Далі постає питання перенесення науково-технологічного успіху на рівень зміни економічної парадигми. Виникає питання як сприяти тому, щоб давно існуючі галузі, такі як: легка промисловість (текстильна), нафтохімічна, будівництво, виробництва пластмас та сільське господарство змогли приєднатися до процесу зміни парадигми та навіть очолити його, забезпечуючи сталий розвиток.

В доповіді Європейського інституту лісу (EFI) наводяться міркування щодо основних вимог з оновлення існуючих біоекономічних стратегій, пов'язаних з Цілями ООН у сфері сталого розвитку, Паризькою угодою та іншими нещодавніми ініціативами, у тому числі в галузі економіки замкнутого циклу. Доповідь включає стратегічні рекомендації, які слід враховувати при розробці нової європейської біоекономічної стратегії, що базується на принципах сталого розвитку.

У 2016 р. Цілі сталого розвитку та Паризька угода щодо клімату поставили глобальні всеосяжні соціальні завдання на майбутні десятиліття. Нині критичним є питання, як досягти поставлених цілей. Обов'язковою частиною вирішення цього питання має стати перехід до біоекономіки замкнутого циклу.

Відповідно до загальноприйнятих уявлень, до виконання цих амбітних завдань не підходить модель традиційної поведінки. Потрібна зміна політики, і навіть звичних методів виробництва та споживання. Ці глобальні угоди дають повноваження на перехід від існуючої економічної моделі до тієї, яка включатиме природний

капітал на шляху руху до соціального благополуччя. Важливим елементом цієї зміни є перехід до біоекономіки замкнутого циклу з посиленням використання відновлюваних невикопних ресурсів та продуктів із застосуванням екологічних та ресурсоефективних способів виробництва в рамках замкнутого циклу.

У доповіді аналізуються вимоги стратегії створення біоекономіки замкнутого циклу, зокрема у європейському контексті. Існуючі на сьогодні біоекономічні стратегії змогли продемонструвати необхідність розширення використання відновлюваної біомаси для заміщення викопних ресурсів та продуктів з метою створення більш сталого суспільства. Біоекономіка сприяє сталому розвитку економіки в цілому, в яке залучається безліч сфер промисловості та послуг, таких як виробництво одягу, житла, охорони здоров'я, харчування та транспорту. Крім того, у всьому світі вона стає центральним елементом розвитку міст як основа сталого життя та споживання, забезпечуючи надання багатьох послуг, починаючи від поставок харчування та питної води до рекреаційних послуг та кондиціонування міського середовища. Однак багато стратегій, наприклад, Стратегія та робочий план ЄС у галузі біоекономіки (2012), мають прогалини у визначенні галузі застосування та пріоритетів та потребують оновлень у зв'язку з останніми істотними змінами та новими ініціативами. Розробка довгострокової стратегії розвитку біоекономіки замкнутого циклу потребує включення ключових галузей та пов'язаної з ними політики до загальних узгоджених політичних рамок. Існує необхідність залучення біоекономіки до інших сфер економічного життя, а не розвитку її як окремого сектора, пов'язаного з інтересами в основному в сільському господарстві.

Зокрема, надзвичайно важливим є поєднання ідей біоекономіки та економіки замкнутого циклу. На відміну від того, коли ці сфери розвивалися окремо, їх спільний вплив стає сильнішим, а досягнення соціальних цілей – більш логічним.

Слід позначити такі пріоритетні елементи для трансформації біоекономіки замкнутого циклу з нишевої форми на повноцінну систему.

Ключові рекомендації для стратегії біоекономіки замкнутого циклу:

- створення науково обґрунтованої концепції біоекономіки замкнутого циклу;
- визначення пріоритетних стратегічних напрямів та ключових сприятливих умов;

- інвестиції у НДДКР, інновації та розвиток нових професійних навичок;

- інновації та розвиток ключових компетентностей;
- створення нормативно-правової бази;
- зміцнення можливостей щодо прийняття ризиків;
- розвиток загальних стандартів та норм.
- стимулювання послуг, заснованих на використанні біомаси.

Створення науково обґрунтованої концепції біоекономіки замкнутого циклу. Соціально-економічній стратегії потрібна концепція, яка б пояснювала її важливість. Необхідно продемонструвати, як вона може інтегрувати природні ресурси в економічну модель з метою розриву взаємозалежності економічного зростання та деградації довкілля для досягнення цілей сталого розвитку. Концепція біоекономіки замкнутого циклу має бути спрямована головним чином на високоурбанізовані райони, в яких проживає більшість громадян. Актуальність біоекономіки постійно зростає й у містах, а чи не лише для сільських регіонах, як традиційно сприймається. Концепція потрібна для довгострокового залучення суспільства на підтримку політики та практики біоекономіки замкнутого циклу.

Біоекономіка є парадигмою та інструментом досягнення цілей сталого розвитку [1].

Слід розробляти політики для підтримки всіх складових сталого розвитку. Це також означає приділяти більшу увагу соціальним та екологічним аспектам, порівняно з тим, що є у нинішніх стратегіях у галузі біоекономіки. Слід пов'язувати безпосередньо біоекономіку замкнутого циклу з політикою в галузі клімату та охороною навколишнього середовища (наприклад, проблема збільшення обсягу пластикових відходів в океанах), а також із загрозами та стимулами, які вони вносять у розвиток біоекономіки замкнутого циклу. Слід максимізувати синергетичний ефект та мінімізувати компроміси між виробництвом біомаси та забезпеченням екосистемних послуг (продукти харчування, біорізноманіття, рекреація, вода тощо). Слід пам'ятати, що біоекономіка неможлива без біорізноманіття, оскільки біорізноманіття є ключовим елементом природного капіталу та основною умовою будь-яких біопродуктів та послуг. У сучасному суспільстві біоекономіка часто необхідна для підтримки біорізноманіття.

Визначення пріоритетних стратегічних напрямів та ключових сприятливих умов. Сюди входять заходи щодо підвищення розміру

виплат за викиди вуглецю в атмосферу (податки, ефективна система торгівлі квотами на викиди) та переходу до економічних систем з меншим використанням вуглецю (низько-вуглецевий шлях), де біоекономіка відіграватиме важливу роль. Важливим та терміновим є питання скасування субсидій споживачам та виробникам, які використовують викопні види палива, а також аналіз можливості перенесення податкового навантаження з трудових ресурсів на споживання природних ресурсів та енергії. Також необхідні політики й на галузевому рівні (наприклад, будівництва, виробництва хімічних речовин, пластику, текстилю, добрив тощо). Слід забезпечувати формування довгострокової політики, яка допомагає забезпечувати надходження великих інвестицій у ці галузі та їх сталий розвиток.

Інвестиції у НДДКР, інновації та розвиток нових професійних навичок. Біоекономіка замкнутого циклу все більшою мірою ґрунтуватиметься на нових, інноваційних, більш ресурсоефективних та самодостатніх процесах, продуктах та послугах. НДДКР необхідні для проривного розвитку, що вимагає злиття цифрових та біологічних технологій. Підтримка фундаментальних та прикладних наук та досліджень має величезну важливість, але вона має супроводжуватися стимулюванням бізнес-інновацій. Професійні навички відіграють важливу роль у розвитку пріоритетності біоекономіки. Ключовим фактором стане вдосконалення зв'язків між дослідниками, викладачами, вчителями, органами управління у промисловості та державному секторі. Необхідно розробляти та впроваджувати освітні програми з «Біоекономіки», оновлювати навчальні плани закладів вищої освіти, а також проводити міждисциплінарні дослідження в галузях знань соціальних та поведінкових наук й хімічної та біоінженерії. Розробка та провадження міжфакультетського співробітництва на прикладі освітньої програми «Біоекономіка» для розвитку унікальної інноваційної освітньої програми в Київському національному університеті технологій та дизайну обумовлено рядом причин. По-перше, біотехнології є одним з ключових напрямів інноваційного розвитку та модернізації багатьох галузей: легкої (текстильної) промисловості, сільського господарства, будівництва, енергетики та ін. Також у всьому світі набирає популярність концепція біоекономіки як економіки сталого розвитку. По-друге, біоекономіка розглядається як нова економічна парадигма, заснована на використанні біологічно відновлюємого ресурсу – біомаси, її переробці, технологіях замкнутого циклу, екологічності, підвищення наукоємності економіки.

Створення необхідної нормативно-правової бази. Це ключовий чинник прискорення переходу від економіки, що базується на використанні викопних ресурсів, до біоекономіки замкнутого циклу. Це вимагає координації всіх важливих інструментів реалізації політики, включаючи державні закупівлі, а також розвиток та планування інфраструктури з метою виконання вимог стратегії та створення сприятливого середовища. Наприклад, державні закупівлі в Європейському Союзі мають значний потенціал як інструмент реалізації політики, оскільки вони становлять 14% від ВВП ЄС. Істотну роль може грати управління державними закупівлями продукції та послуг відновлюваного характеру, вироблених з використанням біоресурсів що утворюють замкнуті ресурсні цикли. Ключовим завданням є чітке визначення ролі держави, яка забезпечує нормативну базу діяльності та бізнесу, зайнятого інвестиційною та комерційною діяльністю. Чим складніше економічне середовище, тим вища необхідність кооперації між ЄС, урядами країн-членів та бізнесом.

Зміцнення можливостей щодо прийняття ризиків. Нові інновації зазвичай мають високий рівень ризиків. Біоекономіці замкнутого циклу потрібні політика щодо зниження та розподілу ризиків, а також фінансові механізми високого ризику, такі як венчурне фінансування. Наприклад, у 2016 р. в ЄС було запущено програму загальноєвропейського фонду венчурного капіталу, яка могла б використовуватися для інвестування у біоекономіку замкнутого циклу. «Зелені» облігації можуть стати фінансовими інструментами для інвестування в біоекономіку замкнутого циклу. Так, венчурні фонди можуть інвестувати в біоекономіку через розміщення «Зелених» акцій. Державний сектор може надавати підтримку високоризикованим інвестиціям, особливо якщо є можливість їх значних позитивних побічних ефектів. Елементами цієї підтримки можуть стати, наприклад, витрати на НДДКР з метою зниження ризиків, пов'язаних з новими знаннями, або інвестиційне сприяння пілотним та демонстраційним проектам, стартапам та новим підприємствам. Таким чином, заходи в рамках такої політики повинні мати довгостроковий характер та стабільність законодавчої бази, щоб забезпечувати альтернативу продукції з копалин, у вигляді продукції біоекономіки замкнутого циклу, орієнтованої на всю галузь і ланцюжок доданої вартості.

Розвиток загальних стандартів та норм. Цей напрям важливий для розвитку нових продуктів та послуг біоекономіки замкнутого циклу. Широко відомий приклад успіху стандарту глобальної системи мобільного зв'язку (GSM), прийнятого в Європі 1987 р. Цей тип

стандарту сприятиме розвитку нових продуктів та послуг біоекономіки замкнутого циклу. Одним із прикладів служить дерев'яне домобудування, в якому відсутність єдиних стандартів та норм (наприклад, норми протипожежної безпеки) перешкоджає його широкомасштабному застосуванню у багатоповерхових будинках. Біосировина та вторинна сировина часто «неідентична» первинній сировині, й такі матеріали можуть вимагати інших критеріїв безпеки.

Стимулювання послуг, заснованих на використанні біомаси. Послуги, пов'язані з продуктами на основі біомаси, такі як нематеріальні права, обслуговування, конструювання, НДДКР, консалтинг, маркетинг, продаж та адміністрування, стануть важливішими з розвитком цифрових технологій та інформаційно-комукаційних технологій. Це для бізнес-можливостей, географічного розміщення різних елементів ланцюжка доданої вартості, вимог до кваліфікації, тощо. Крім того, природні ресурси забезпечують суспільство ключовими екосистемними послугами: культурні послуги (рекреація, екотуризм), регулюючі послуги (очищення повітря, боротьба з ерозією та зміною клімату) та послуги (питна вода, недеревні лісові продукти, такі як гриби та ягоди). У новій стратегії з біоекономіки замкнутого циклу слід приділити більше уваги створюваним ними можливостям, а також політиці та діям, необхідним для їх розвитку.

Використання можливостей лісового сектору. Існуюча стратегія ЄС з біоекономіки не містить достатнього розуміння можливого вкладу з боку лісового сектору. Ліси є найбільшими наземними відновлюваними ресурсами з набагато більшим потенціалом, ніж вважалося раніше. Найчастіше роль лісів та лісової галузі розглядається у вузькому традиційному сенсі: це лише деревина, целюлоза, папір й, можливо, енергія біопалива. Досвід ХХІ століття показав, що галузь переживає стрімкий розвиток та диверсифікацію, що сприяє розширенню її можливостей та значущості. Наприклад, ця галузь стрімко проникає в такі сфери як будівництво, виробництво текстилю, біопластику, хімічних речовин, «розумної» упаковки. У багатьох регіонах послуги, пов'язані з лісом, наприклад туризм, розвиваються з нішевого середовища на повноцінний бізнес-сектор [2].

Усі чинники забезпечують різноманіття та розширення можливостей розвитку біоекономіки замкнутого циклу.

Для майбутнього, в якому варто жити, потрібні інновації, які однаково враховують екологічні, економічні та соціальні проблеми. Саме тут на допомогу приходять дослідження в галузі біоекономіки.

Біоекономіка також розроблятимете соціально-економічні стратегії та концепції реалізації, щоб просувати подальші зміни до економіки, заснованої на біотехнологіях.

Джерела

1. Олешко А. А., Ольшанська О. В., Будакова О. Ю., Бебко С. В. Розвиток стійкої біоекономіки: досвід Європейського Союзу та можливості для України. Агросвіт. 2022. № 3. – С. 64-69.
2. Hetemäki L., Hanewinkel M., Muys B., Ollikainen M., Palahí M. and Trasobares A. 2017. Leading the way to a European circular bioeconomy strategy. From Science to Policy 5. European Forest Institute. 2017. – P. 52.

Малій Олена Григорівна

Кандидат економічних наук, доцент

Державний біотехнологічний університет

4.6. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до оцінювання

Фінансовий потенціал – ключовий параметр, який визначає успішність роботи підприємства і чим вищий його рівень, тим більш потужним, конкурентоспроможним та інвестиційно привабливим є підприємство. Прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень в сучасних умовах вимагає чіткої оцінки поточної фінансової ситуації і фінансових можливостей підприємства на перспективу.

Питанням формування та методичного забезпечення оцінки фінансового потенціалу підприємств присвячено роботи провідних вітчизняних та закордонних дослідників Н. Богацької, І. Балабанова, В. Ковальова, О. Ковальчук, М. Крейніної, І. Зятковського, В. Івахненко, Л. Лахтіонової, Н. Левченка, Г. Партин, В. Привалова, В. Родіонової, О. Терещенка, І. Саух, П. Стецюка та інших [1-13]. Огляд публікацій відносно трактування сутності фінансового потенціалу дозволяє зробити висновок щодо відсутності одностайності в поглядах науковців, у літературі досить багато уваги приділяється термінологічному та класифікаційному аспектам проблеми, втім недостатньо розробленими є питання оцінювання та ідентифікування рівня фінансового потенціалу.

Метою дослідження є уточнення змісту категорії фінансовий потенціал, головних його складових, розробка теоретичних і практичних підходів до його оцінювання.

«Потенціал», у загальному розумінні розглядається як «засоби, запаси, джерела, які є в наявності й можуть бути мобілізовані для досягнення певної мети, здійснення плану, вирішення якого-небудь

Наукове видання

Колектив авторів

Креативний простір України та світу

Колективна монографія

Видання українською та англійською мовами

Підписано до друку 23.04.2022.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman. Друк. арк. – 16,53.

Видавець СГ НТМ «Новий курс»

Вул. Манізера, 3, м. Харків, 61002, Україна

Тел.: 097-044-03-09, e-mail: nr1989@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і

розповсюджувачів видавничої продукції:

серія ДК № 6392 від 07.09.2018.